

2018-04-03

GEM 2018/0087

Remissvar: Transpersoner i Sverige – Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor SOU 2017:92

Sveriges läkarförbund har fått möjligheten att yttra sig om rubricerat betänkande av Utredningen om Stärkt ställning och bättre levnadsvillkor för transpersoner. Läkarförbundet tackar för möjligheten och vill lämna följande synpunkter.

Inledningsvis

Utifrån den korta tidsfrist vi hade till förfogande ställer vi oss i huvudsak positiva till utredningens förslag.

Betänkandet framhåller den utbredda psykiska ohälsan bland transpersoner. Läkarförbundet anser att psykisk ohälsa överlag måste få ökad uppmärksamhet. Ur ett folkhälsoperspektiv bör mekanismerna bakom den psykiska ohälsan prioriteras och det behövs mer forskning för att bättre kunna hantera orsakerna. Vidare lyfter betänkandet att transpersoner oftare uppger sig ha sämre levnadsförhållanden. Läkarförbundet menar att samhällspolitiska insatser fortsatt måste inriktas mot att förbättra levnadsförhållanden – med särskild inriktning på marginaliserade grupper – samt att bryta marginaliserade gruppers utanförskap. Dessa insatser är ett grundfundament i en politik för bättre folkhälsa och bör tydligare inkludera även transpersoner.

14.1.3 Kunskap om hbtqi-personers levnadsvillkor i relevanta utbildningar & 14.4.1 Ökad kunskap om en tryggare vård

Läkarförbundet ställer sig positiva till att läkarstudenter och läkare ges fördjupad kunskap om hbtqi-personers levnadsvillkor. För att möjliggöra detta ser Läkarförbundet ett behov av ökade medel till SK-kurser, det vill säga de kurser inom läkares specialiseringstjänstgöring som är statligt finansierade och tillhandahålls av Socialstyrelsen. De extra anslag som Socialstyrelsen tilldelades i och med ändringarna i regleringsbrevet i mars 2018 är ett steg i rätt riktning, men för att utredningens förslag om att öka kunskapen ska vara genomförbart anser vi att ytterligare ekonomiska resurser behövs.

Möjligheten till fortbildning och kompetensutveckling för legitimerade läkare är i dagsläget begränsad på grund av tidsbrist och bristande ekonomiska resurser. Läkarförbundet arbetar för att alla läkare som är specialister ska få tillräckligt med tid och resurser för att

kontinuerligt fortbilda sig. I Läkarförbundets utbildningspolicy slår vi fast vad som krävs för att läkare ska få rimliga förutsättningar för sin utbildning. Det handlar om en nationell reglering i form av föreskrift, individuell utbildningsplan, budget för extern utbildning, extern uppföljning och redovisning av utbildning vid upphandling. Först när dessa saker är på plats kan alla läkare ta del av den kompetensutveckling som krävs för att sjukvården fortsatt ska kunna hålla hög kvalitet.

Avslutningsvis vill vi poängtera att Läkarförbundets utgångspunkt är att vård ska ges på lika villkor och utgå ifrån patientens behov. Oavsett vem du är och var du bor i landet ska du ha samma rätt till sjukvård. Medlemmar i Läkarförbundet ska ledas av förbundets etiska regler som bland annat fastställer att läkaren aldrig ska frångå principen om människors lika värde och aldrig utsätta en patient för diskriminerande behandling eller bemötande. Vidare ska läkaren behandla patienten med empati, omsorg och respekt och får inte genom sin yrkesauktoritet inkräkta på patientens rätt att bestämma över sig själv.

Med vänlig hälsning

SVERIGES LÄKARFÖRBUND

Heidi Stensmyren
Ordförande Sveriges läkarförbund

Sara Tunlid
Utredare